

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
YEDİNCİ DAİRE	2001	1158	2000	3971	04/04/2001

KARAR METNİ

EŞYAYA GENEL VERGİ ORANINDAN FARKLI KATMA DEĞER VERGİSİ ORANININ UYGULANMASININ EŞYANIN BKK EKLI LİSTELERDE YER ALMASIYLA MÜMKÜN OLDUĞU HK.<
Temyiz İsteminde Bulunan: Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı adına
... Gümrük Müdürlüğü
Karşı Taraf : ... Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Vekili : Av. ...
İstem Özeti : ... Gümrük Müdürlüğünde tescilli 19.6.1996 gün ve 5980 sayılı gümrük giriş beyannamesi kapsamında davacı tarafından ithali gerçekleştirilen şekerin, şeker kamışından elde edilmiş olduğundan bahisle yapılan ek katma değer vergisi tahakkukuna vaki itirazın reddine dair işlemi; Gümrük Kanununun 54, 57, 60 ve 68'inci maddeleri ile 3065 sayılı Kanunun 28 ve 40'inci maddelerini açıklayarak, katma değer vergisinin hesaplanmasında şeker pancarından üretilen şekerler için %8, şeker kamışından üretilen şekerler için ise %15 oranının dikkate alınması gerektiği; gümrük vergisi ve ithalde alınan katma değer vergisi gibi beyan üzerine tarh olunan vergilerde, mükelleflerin beyanının esas olup, aksi ispat edilinceye ya da mükellefçe bizzat ikrar edilinceye kadar muteber kabul edilmesi gerektiği; ispat külfeti iddia edene ait bulunduğundan, mükellefin beyanının aksini iddia eden idarenin gerekli inceleme, araştırma ve muayene gibi imkanları kullanarak iddiasını ispat etmesinin icap ettiği; olayda, davacı tarafından ithali gerçekleştirilen şekerin %8 oranında katma değer vergisine tabi olarak beyan edilmekle, beyanname muhteviyatı şekerin şeker pancarından üretildiğini açıkça ortaya koyduğu; bunun dışında beyanının doğruluğunu, ayrıca temin edeceği belgelerle ispatlama mükellefiyeti bulunmadığı; zira kanunun, kendisine böyle bir sorumluluk yüklediği; mükellefin beyanının aksinin idarece ispat edilememesi karşısında yapılan işlemde isabet görülmediği gerekçesiyle iptal eden Kocaeli İkinci Vergi Mahkemesinin 1.6.2000 gün ve E:1999/267; K:2000/158 sayılı kararının; yapılan işlemin yerinde olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.
Savunmanın Özeti: Savunma verilmemiştir.
Tetkik Hakimi Muammer Topal'ın Düşüncesi: 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 28'inci maddesinde, katma değer vergisi oranının, vergiye tabi her bir işlem için %10 olduğu; Bakanlar Kurulunun bu oranı dört katına kadar arttırmaya, %1'e kadar indirmeye, bu oranlar dahilinde muhtelif mal ve hizmetler ile bazı malların perakende safhası için farklı vergi oranları tespit etmeye yetkili olduğu hüküm altına alınmış; verilen bu yetkiye dayanılarak yayımlanan 22.12.1992 gün ve 92/3896 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile eki II sayılı listede yer alan eşyaların %6 oranında; listelerde yer almayan eşyaların ise %12 oranında katma değer vergisine tabi olacağı belirtilmiş; bu vergi oranları, 27.10.1993 gün ve 93/4932 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile II sayılı listede yer alan eşyalar için %8; listelerde yer almayanlar için ise, %15 olarak değiştirilmiştir.
Bu düzenlemelere göre, şeker pancarının işlenmesi suretiyle elde edilen toz, kristal ve kesme şekerin %8, şeker pancarından elde edilmeyen şekerlerin ise %15 oranında katma değer vergisine tabi olması gerekmektedir.
Görüldüğü üzere, Bakanlar Kurulunca, kanunun kendisine verdiği yetki kullanılarak katma değer vergisi oranı %15 olarak belirlenmiş, ancak tahdidi olarak belirtilen bazı eşyalar için farklı vergi oranları öngörülmüştür.
Bu duruma göre asıl olan, eşyaların, %15 oranında katma değer vergisine tabi olmasıdır. Düşük oranda vergiye tabi olmak ise, istisnai olarak belirtilen eşyalar bakımından geçerlidir. Olayda da kural olan, şekerin %15 oranında vergiye tabi olması, istisna ise bu şekerin şeker pancarından üretilmiş olması şartının bulunmasıdır. Düşük oranda vergi uygulanmasının talep edilmesi, istisnai durumdan faydalanılması anlamına gelir ki, bu da ancak istisnai durumun uygulanması için gerekli şartların bulunduğu ortaya konulmasıyla mümkündür. İthali gerçekleştirilen şekerin şeker pancarından üretildiği, davacı tarafından iddia edildiğinden ve ancak bu iddiasının kanıtlanması halinde düşük oranda vergi uygulamasından yararlanılabileceğinden, ispat külfetinin idareye ait olduğu gerekçesine dayalı mahkeme kararında isabet görülmemiştir.
Açıklanan nedenle, temyiz isteminin kabulüyle, kararın bozulması gerektiği düşünülmektedir. Danıştay Savcısı Zehra Birden'in Düşüncesi: Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında belirtilen nedenlerden hiçbirisine uymayıp, vergi mahkemesince verilen kararın dayandığı hukuki ve yasal nedenler karşısında, anılan kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemektedir. Açıklanan nedenle, temyiz isteminin reddi ile vergi mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.
TÜRK MİLLETİ ADINA
Hüküm veren Danıştay Yedinci Dairesince işin gereği görüşüldü:
3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 28'inci maddesinde, katma değer vergisi oranının, vergiye tabi her bir işlem için %10 olduğu; Bakanlar Kurulunun bu oranı dört katına kadar

arttırmaya, %1'e kadar indirmeye, bu oranlar dahilinde muhtelif mal ve hizmetler ile bazı malların perakende safhası için farklı vergi oranları tespit etmeye yetkili olduğu hüküm altına alınmış; verilen bu yetkiye dayanılarak yayımlanan 22.12.1992 gün ve 92/3896 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile eki II sayılı listede yer alan eşyaların %6 oranında; listelerde yer almayan eşyaların ise %12 oranında katma değer vergisine tabi olacağı belirtilmiş; bu vergi oranları, 27.10.1993 gün ve 93/4932 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile II sayılı listede yer alan eşyalar için, %8; listelerde yer almayanlar için ise, %15 olarak değiştirilmiştir. Bu düzenlemelere göre; asıl olan, eşyanın %15 oranında katma değer vergisine tabi olmasıdır. Bu genel vergi oranından farklı oran uygulaması, ancak, Kararname eki listede özel olarak zikredilen eşyalar için geçerlidir. Dolayısıyla; genel vergi oranından farklı katma değer vergisi oranından yararlanılması, eşyanın söz konusu listede yer alanlardan olduğunun bunu iddia eden tarafından kanıtlanmasıyla olanaklıdır.

Olayda; ithale konu eşya şekerdir. Bakanlar Kurulu Kararına ekli listede, düşük oranlı vergi uygulanacak eşyalar arasında, yalnızca pancardan üretilen toz ve kristal şeker ile kesme şeker sayılmıştır. Yani, pancar dışındaki ham maddelerden üretilen şeker, genel vergi oranına tabi bulunmaktadır.

Bu durum karşısında; ithale konu şekerin, düşük oranlı katma değer vergisine tabi tutulabilmesi için, pancardan üretildiğinin kanıtlanması gereklidir. Bu kanıtlamanın ise, Mahkeme kararında söylenenin aksine, ithale konu şekerin pancardan üretildiğini iddia eden mükellefçe yapılması, yukarıda açıklanan hukuki durumun gereğidir. Olayda, davacı tarafından bu konuda yapılmış bir kanıtlama da mevcut değildir. Bu bakımdan; kanıtlama yükünün idareye düştüğü gerekçesiyle dava konusu işlemin iptali yolunda verilen mahkeme kararında isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenle, temyiz isteminin kabulüne; mahkeme kararının bozulmasına, bozma kararı üzerine yeniden verilecek kararlar birlikte yargılama giderleri de hüküm altına alınacağından, bu hususta ayrıca hüküm tesisine gerek bulunmadığına, 4.4.2001 gününde oybirliği ile karar verildi.

BŞ/ÖEK